

Redovisning av uppföljning av strandskyddsbeslut 2014

Förord

Naturvårdsverket beslutade om denna redovisning i mars 2015.

Innehåll

INLEDNING	4
Redovisningen	4
Uppföljning av strandskyddet	4
Bakgrund	4
Nytt för i år i rapporteringen	4
Äldre generella undantag	5
Dispenser från strandskyddet	5
Upphävande av strandskyddet	6
Genomförande	6
LÄNSSTYRELSESNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2014	7
Beslut om strandskyddsdispens	7
KOMMUNERNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2014	16
Beslut om strandskyddsdispens	16
RELEVANTA BESTÄMMELSER I MILJÖBALKEN	26
BILAGOR:	
1. Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut per kommun	
2. Kommunernas strandskyddsbeslut per kommun	

Inledning

Redovisningen

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket ska redovisa statistik som rör kommunernas och länsstyrelsernas beslut om att upphäva och ge dispens från strandskyddet samt antalet tillsynsbeslut och om en särskild inventering på plats har gjorts som ett led i bedömningen av strandskyddets syften. Av redovisningen ska framgå hur många upphävanden och dispenser som länsstyrelserna och kommunerna har beslutat om under 2014, fördelat på kommuner, ändamålet för upphävandet eller dispensen samt antalet tillsynsbeslut och inventeringar. Redovisningen lämnas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 april 2015.

Länsstyrelserna har i regleringsbrevet för 2014 fått i uppdrag att bidra med underlag till Naturvårdsverket, senast den 15 februari 2015. Den första delen om det utvidgade strandskyddet, se nedan, kommer Naturvårdsverket att lämna till regeringen senast den 1 juni 2015 i en separat redovisning.

”Strandskydd

57. Länsstyrelserna ska redovisa resultatet av arbetet med översynen av det utvidgade strandskyddet. Återrapportering ska ske till Regeringskansliet (Miljödepartementet) senast den 1 mars 2015.” I ändring av regleringsbrev för 2014 avseende länsstyrelserna (Socialdepartementet 2014-12-11) har detta ändras till att Naturvårdsverket ska ta emot redovisningen.

”Länsstyrelserna ska därutöver löpande registrera uppgifter om kommunernas och länsstyrelsens samtliga beslut om upphävande av och dispens från strandskyddet. Uppgifterna ska efter utgången av året sammanställas i statistik som visar bl.a. hur många upphävanden och dispenser som har beslutats, fördelat på kommuner, samt vilket ändamål upphävandet haft eller för vilken åtgärd dispensen getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för beslutet. Länsstyrelsen ska även föra uppgifter om vilka kommunala beslut som överklagats eller som länsstyrelsen har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken. Uppgifterna ska redovisas till Naturvårdsverket i enlighet med myndighetens anvisningar. Redovisning ska ske senast den 15 februari 2015.”

Bakgrund

Naturvårdsverket har årligen sedan 2010 rapporterat strandskyddsstatistik till regeringen. Statistiken bygger på beslut som kommuner och länsstyrelser har fattat om att t.ex. medge dispens från strandskyddet och att överpröva kommuners dispensbeslut.

Nytt för i år i rapporteringen

Något som inte stod i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2014 men som finns med i Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2015, är att verket fått i uppdrag att förutom

ovanstående uppgifter, också redovisa ytterligare två uppgifter till regeringen. Det rör sig om 1) ”tillsynsbeslut som länsstyrelserna och kommunerna har beslutat om under 2014 samt ändamålet med tillsynsbeslutet, fördelat på kommuner och antalet tillsynsbeslut som har överklagats”, och 2) ”om den beslutande myndigheten begärt eller låtit utföra särskild inventering som ett led i bedömningen enligt 7 kap. 26 § miljöbalken”. Paragrafen anger att strandskyddet syftar till att långsiktigt 1. trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och 2. bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

I årets rapportering tillkommer också upphävanden enligt den nya regeln om upphävande av strandskydd vid mindre sjöar och vattendrag, om området har liten betydelse för strandskyddets syften, 7:18 § p 2.

Äldre generella undantag

Vi vill i det här sammanhanget uppmärksamma att antalet dispenser och upphävanden kan vara svåra att jämföra från län till län beroende på att äldre generella undantag från strandskyddet fortfarande tillämpas i en del län, ca 10 stycken.¹ En effekt av det skulle kunna bli, som exempel, att relativt många dispenser i ett län kan vittna om att strandskyddet gäller fullt ut enligt miljöbalken och i ett län med färre dispenser kan det betyda att ett generellt undantag fortfarande tillämpas. Ett sådant samband har dock inte undersökts.

Naturvårdsverket har tidigare lämnat förslag på ändringar för att fasa ut de äldre generella undantagen, i redovisningen ”Strandskydd, Redovisning av ett regeringsuppdrag, korrigerad version daterad 2013-10-24, som följde av regeringsuppdraget från den 20 december 2012 (M2012/3437/Nm).

Dispenser från strandskyddet

I juli 2009 trädde ändringar av strandskyddsreglerna i kraft. Huvudregeln blev då att kommunerna, som första instans, prövar en ansökan om dispens från strandskyddet. Länsstyrelsen är första instans om dispensen avser byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Ändringarna 2009 innebar även att länsstyrelsen ska granska en kommuns beslut om strandskyddsdispens för att se om det finns skäl att anta att det inte finns förutsättningar för dispens eller att en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet. Kommunerna ska därför sända alla sina beslut om dispens till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska sedan bedöma om det finns skäl för överprövning av beslutet. Om länsstyrelsen bedömer att det inte finns förutsättningar för dispens ska den upphäva dispensbeslutet. Naturvårdsverket granskade till och med juni 2009 samtliga dispenser. Därefter är det Naturvårdsverkets roll att enbart granska länsstyrelsernas dispenser.

---

¹ De län i vilka äldre generella undantag tillämpas helt eller delvis, är Gotland, Jönköping, Norrbotten, Skåne, Stockholm, Uppsala, Värmland, Västerbotten, Västmanland och Västra Götaland.

Upphävande av strandskyddet

Den 1 september 2014 trädde en ny bestämmelse om strandskydd i kraft. I 7 kap. 18 § tillkom en möjlighet till upphävande om strandskyddet gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och området betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten.

Länsstyrelsen kan fortfarande i det enskilda fallet besluta om att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften eller området enligt plan- och bygglagen (PBL) avses omfattas av en detaljplan och behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. MB och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. Kommunen får genom en bestämmelse i en detaljplan enligt plan- och bygglagen upphäva strandskyddet för ett område. En sådan bestämmelse får inte avse sådana anläggningar, vägar eller områden som omfattas av länsstyrelsens beslutanderätt.

Länsstyrelsen ska pröva en kommuns beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan om det kan befaras att beslutet innebär att strandskyddet upphävs i strid med gällande bestämmelser, och om så är fallet, upphäva kommunens beslut.

Genomförande

Vi rapporterar besluten uppdelat på utfärdande myndighet, dvs. kommunernas beslut om strandskydd för sig och länsstyrelsernas beslut för sig. Sammanställningen bygger på den information som länsstyrelserna, enligt våra anvisningar, har rapporterat till oss. I vissa fall har vi vänt oss till länsstyrelserna för att få nödvändiga förtydliganden av inrapporterad information. Vi har bett om att alla celler i tabellerna ska fyllas i, antingen med antalet beslut, upphävanden och så vidare, eller med ett frågetecken (?) då information saknas alternativt med en nolla (0) då det är säkerställt att inget har gjorts. ”K” efter siffra vid en tabell betyder kommun och ”L” betyder länsstyrelse.

Som underlag för årets rapportering har Naturvårdsverket lagt till ett par tabeller då ytterligare statistik efterfrågas för tillsynsbeslut (tabell 9K och 8L) och särskild inventering (kolumn i tabell 5K, 5L och 6L). Beslut enligt den nya regleringen från den 1 september 2014 finns i tabell 6L kolumnen ”antal beslut/områden 18 § p 2”. Innehållsmässigt överensstämmer redovisningen annars med föregående års. Statistiken kring besluten och dessas innehåll har förts med en viss variation i landet, oavsett de generella undantagen som beskrivits ovan, men rapporten ger ändå en överskådlig bild av den prövning och de beslut som fattats under 2014.

Några förtydliganden

Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad.

Särskild inventering. Här efterfrågas om länsstyrelsen begärt eller låtit utföra särskild inventering som ett led i bedömningen enligt 7 kap. 26 § MB. Vi har hänvisat till kapitel 5 i Naturvårdsverkets och Boverkets handbok 2009:4 utgåva 2, för vägledning om vilka hänsyn som bör tas och som bör ingå vid en inventering.

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut 2014

Beslut om strandskyddsdispens

Länsstyrelserna fattar beslut om dispens när det gäller strandskydd i skyddade områden t.ex. naturreservat eller nationalpark eller då det rör byggande av försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, 7 kap. 18 a § MB.

Länsstyrelserna har under 2014 fattat 483 beslut om medgivanden eller avslag till dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 a § p 1-2 MB. I en dispens kan en eller flera åtgärder ha medgivits eller avslagits. I tabell 1L redovisas att 672 åtgärder har medgivits och 83 åtgärder har avslagits. För en mer detaljerad redovisning per kommun, se bilaga 1.

I tabell 2L redovisas fördelningen av de åtgärder som medgivits dispens från strandskyddet av länsstyrelsen per län enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 MB. I tabell 3-4L, redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 a § MB för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och dispenser för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB, se tabell 5L. I tabellen redovisas också antalet särskilda inventeringar som gjorts som ett led i bedömningen på en plats av strandskyddets syften. Under 2014 har länsstyrelserna fattat flest beslut med hänvisning till särskilt skäl enligt punkt 5, att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (272 åtgärder) och enligt punkt 1, att ett område redan är ianspråktaget (234 åtgärder). En länsstyrelse har gjort en särskild inventering i 54 fall. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Länsstyrelsen har rätt att upphäva strandskyddet i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § p 1-3 MB. Totalt har 27 beslut omfattande 31 områden fattats i enlighet med denna bestämmelse under 2014, se tabell 6L. En (1) särskild inventering har utförts i samband med prövning av upphävande av ett område. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

I tabell 7L redovisas antalet beslut om dispens från strandskyddet som avslagits av länsstyrelsen och sedan överklagats till mark- och miljödomstol (MMD). Under 2014 beslutade länsstyrelserna om 58 avslag och 35 av dessa överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

I tabell 8L redovisas antalet tillsynsbeslut per åtgärd under 2014. Länsstyrelserna beslutade om totalt 70 tillsynsbeslut varav 55 överklagades. En övervägande del av besluten fattades av en länsstyrelse. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Tabell 1L. Beslut om strandskyddsdispens.

Antalet beslut av länsstyrelsen i ärenden om dispens från strandskyddet². Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder respektive avslag för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antalet beslut om dispens	Antal åtgärder för vilka dispens medgivits	Antal åtgärder för vilka dispens avslagits
Stockholm	26	34	35	1
Uppsala	8	9	17	0
Södermanland	9	6	5	1
Östergötland	13	4	7	0
Jönköping	13	13	12	1
Kronoberg	8	0	0	0
Kalmar	12	36	43	9
Gotland	1	44	74	4
Blekinge	5	31	42	2
Skåne	33	91	127	10
Halland	6	33	46	2
Västra Götaland	49	97	149	44
Värmland	16	6	6	0
Örebro	12	10	25	2
Västmanland	10	0	0	0
Dalarna	15	5	6	0
Gävleborg	10	5	5	0
Västernorrland	7	21	24	0
Jämtland	8	4	4	3
Västerbotten	15	14	20	4
Norrbotten	14	20	25	0
Totalt Sverige	290	483	672	83

² Enligt 7 kap. 18 a § p 1-2 MB.

Tabell 2L. Åtgärder för dispens.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av länsstyrelsen³. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvansanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	Bostads- hus inkl. fritidshus	Komple- mentbygg- nad/till- byggnad	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/Hotell	Brygga/ Pir	Transformator- station, nätsta- tion, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftts- anord- ningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	0	2	15	2	1	5	0	7	0	3	35
Uppsala	8	0	4	0	0	0	0	2	6	0	5	17
Södermanland	9	0	1	0	0	0	0	0	2	1	1	5
Östergötland	13	0	0	0	0	0	1	0	5	1	0	7
Jönköping	13	0	0	0	0	7	0	2	0	0	3	12
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	0	2	1	0	9	10	2	0	2	17	43
Gotland	1	0	3	31	0	0	2	12	16	1	9	74
Blekinge	5	0	2	4	0	21	0	1	0	5	9	42
Skåne	33	1	17	14	0	10	5	1	0	13	66	127
Halland	6	0	3	0	1	1	4	0	9	3	25	46
Västra Götaland	49	2	9	27	4	27	13	7	33	2	25	149
Värmland	16	0	2	2	1	0	0	0	1	0	0	6
Örebro	12	0	0	3	0	4	0	0	13	0	5	25
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	0	0	1	0	0	2	0	2	1	0	6
Gävleborg	10	2	0	0	0	0	0	0	1	0	2	5
Västernorrland	7	1	0	8	1	1	1	4	0	5	3	24
Jämtland	8	0	0	0	0	2	0	0	1	0	1	4
Västerbotten	15	0	1	1	0	7	2	0	4	2	3	20
Norrbottn	14	0	9	3	0	0	4	1	4	0	4	25
Totalt Sverige	290	6	55	110	9	90	49	32	104	36	181	672

³ Enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 MB

Tabell 3-4L. Antalet dispenser⁴ per län för nyetablering av bostadshus, (permanentboende och fritidsboende) och bryggor. Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor
Stockholm	26	0	0
Uppsala	8	3	0
Södermanland	9	1	0
Östergötland	13	0	0
Jönköping	13	0	3
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	2	7
Gotland	1	0	0
Blekinge	5	1	9
Skåne	33	4	6
Halland	6	0	0
Västra Götaland	49	0	4
Värmland	16	0	0
Örebro	12	0	3
Västmanland	10	0	0
Dalarna	15	0	0
Gävleborg	10	0	0
Västernorrland	7	0	0
Jämtland	8	0	2
Västerbotten	15	1	5
Norrbottnen	14	8	0
Totalt Sverige	290	20	39

⁴ Enligt 7 kap. 18 a § MB

Tabell 5L. Skäl för dispens.

Skäl för beviljade dispenser⁵ per län samt redovisning av antalet inventeringar. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Särskild inventering, antal
Stockholm	26	17	1	2	2	13	0	0	35	0
Uppsala	8	3	7	0	0	5	2	0	17	0
Södermanland	9	1	0	0	0	4	0	0	5	0
Östergötland	13	1	0	0	0	6	0	0	7	0
Jönköping	13	1	0	10	0	1	0	0	12	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	17	0	13	0	13	0	0	43	0
Gotland	1	40	0	3	2	29	0	0	74	0
Blekinge	5	12	0	27	2	1	0	1	43	0
Skåne	33	37	0	25	0	65	0	0	127	54
Halland	6	4	0	2	4	36	0	0	46	?
Västra Götaland	49	57	0	20	9	63	0	0	149	0
Värmland	16	6	0	0	0	0	0	0	6	0
Örebro	12	10	0	5	0	10	0	0	25	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	1	0	0	0	5	0	0	6	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	4	1	0	5	?
Västernorrland	7	16	1	2	1	4	0	0	24	0
Jämtland	8	0	0	3	0	0	1	0	4	0
Västerbotten	15	2	0	12	2	4	0	0	20	0
Norrbottnen	14	9	3	1	0	9	0	3	25	0
Totalt Sverige	290	234	12	125	22	272	4	4	673	54

⁵ Enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB

Tabell 6L. Antal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts⁶

Länsstyrelse	Antal kom- muner	Antal beslut, 18 § p 1	Antal områ- den, 18 § p 1	Antal beslut, 18 § p 2	Antal områ- den, 18 § p 2	Antal beslut, 18 § p 3a	Antal områ- den, 18 § p 3a	Antal beslut, 18 § p 3b	Antal områ- den, 18 § p 3b	Särskild inven- tering, antal
Stockholm ⁷	26	13	17	0	0	0	0	0	0	0
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	1	4	0
Skåne	33	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Halland	6	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Västra Götaland	49	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Värmland	16	3	3	2	2	1	1	0	0	0
Örebro	12	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbottnen	14	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Totalt Sverige	290	18	20	4	4	2	1	3	6	1

⁶ Enligt 7 kap. 18 § p 1-3 MB

⁷ Länsstyrelsen i Stockholms län har inte haft några ärenden av denna typ (7 kap. 18 § p 1-3) under år 2014. Däremot har Länsstyrelsen fattat beslut i ett antal ärenden som inletts före 2009-07-01 och därmed hanteras enligt äldre lagstiftning. Dessa ärenden redovisas i denna tabell trots att hänvisningen till lagparagrafen är felaktig. Gäller för samtliga kommuner.

Tabell 7L. Överklagade beslut om avslag.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om	Antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol
Stockholm	26	1	1
Uppsala	8	0	0
Södermanland	9	1	1
Östergötland	13	0	0
Jönköping	13	0	0
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	3	3
Gotland	1	4	4
Blekinge	5	2	2
Skåne	33	8	7
Halland	6	2	0
Västra Götaland	49	29	13
Värmland	16	0	0
Örebro	12	2	2
Västmanland	10	0	0
Dalarna	15	0	0
Gävleborg	10	0	0
Västernorrland	7	0	0
Jämtland	8	0	0
Västerbotten	15	3	1
Norrbotten	14	3	1
Totalt Sverige	290	58	35

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1) varav överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus varav överklagade	Komplementbyggnad/-tillbyggnad varav överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell varav överklagade	Brygga/ Pir varav överklagade	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc. varav överklagade	Båthus varav överklagade	Friluftsanordningar varav överklagade	Väg/ Bro varav överklagade	Annat varav överklagade	Totalt antal beslut varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
V. Götaland ⁸	49	0	3	9	0	11	0	0	0	1	27	52
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbottnen	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt Sverige	290	0	6	11	7	12	9	0	1	1	38	70

⁸ Antal förelägganden (varje innehåller ofta flera objekt) totalt: 18, antal avslutade tillsynsärenden: 69 (d v s 51 avskrivna ärenden, t ex för att rättelse vidtagits utan föreläggande eller att utredning visat att det inte varit överträdelse), antal överklaganden: 13 (överklaganden på avskrivna tillsynsärenden borträknade). De flesta förelägganden innehåller mer än ett objekt. Exempel på annat: inredda sjöbodar/förråd, utemöbler, grillplats, trappor, staket, privatiserande prylar, skylt. Många förelägganden som rör bryggor handlar om att en del av bryggan ska tas bort. Transformatorstationer, friluftsanläggningar, anläggningar för turism förekommer sällan i tillsynen. Utförs normalt inte utav privatpersoner och företag har generellt sett bättre kontakt med myndigheter innan bygge.

Kommunernas strandskyddsbeslut 2014

Beslut om strandskyddsdispens

Kommuner kan besluta om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 b § MB. På Gotland är det länsstyrelsen som prövar de allra flesta dispenserna då hela havskusten är skyddad som naturreservat. Region Gotland, som motsvarar en kommun, har dock möjlighet att besluta om dispens i inlandet.

Under 2014 har kommunerna fattat 4216 beslut om dispenser (exklusive avslag), se tabell 1K. Statistik för antalet avslag redovisas inte av kommunerna till länsstyrelserna och kan därför inte redovisas i denna sammanställning. Tabell 1K redovisar att antalet kommunala medgivanden till dispenser som länsstyrelsen har överprövat enligt 19 kap. 3 b § MB är 595, varav 225 helt eller delvis har upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 2K redovisas antalet kommunala medgivanden till dispenser enligt 7 kap. 18 b § MB, uppdelade på åtgärder. Antalet åtgärder som har fått dispens är 5465 st. I tabell 3-4K redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 b § MB för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB. Skälen redovisas i tabell 5K. Under 2014 har kommunerna fattat flest beslut med hänvisning till särskilt skäl enligt p 1, dvs. att ett område redan är ianspråktaget. En särskild inventering har gjorts i 86 ärenden varav de flesta, 80 stycken, har gjorts i ett län genom fältbesök. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Dispenser från strandskyddet som medgivits på kommunal nivå och sedan upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § 3 st. MB redovisas i tabell 6K fördelat på åtgärder. Totalt har länsstyrelserna år 2014 upphävt 296 av de åtgärder som kommunen tidigare har medgivit. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

För de åtgärder som har upphävts, se tabell 7K, har kommunen angett skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ MB. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 8K anges antalet kommunala beslut där kommunen har avslagit ansökan om dispens från strandskyddet och beslutet sedan har överklagats, totalt 191 beslut. Av dessa beslut har länsstyrelsen ändrat besluten i 31 fall och därmed beviljat dispens. 179 beslut av länsstyrelsen, som andra instans, överklagades till mark- och miljödomstolen (MMD) enligt 19 kap. 3 b § 3 st. MB.

I tabell 9K redovisas antal tillsynsbeslut under 2014. Kommunerna beslutade om totalt 286 tillsynsbeslut varav 113 överklagades. En handfull kommuner står för den övervägande delen av antalet beslut.

Tabell 1K. Beslut om strandskyddsdispens.

Antal beslut om dispens (exkl. avslag⁹) från strandskyddet. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut om dispenser, exkl. avslag Enligt 7 kap. 18 b § MB	Antal åtgärder som medgivits i besluten om dispens	Antal beslut om dispenser som Lst överprövat (19:3b MB)	Antal beslut som Lst helt eller delvis upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal åtgärder som medgivits som Lst upphävt (19:3b 3 st MB)
Stockholm	26	800	1 146	125	32	51
Uppsala	8	117	166	6	7	8
Södermanland	9	113	152	59	22	36
Östergötland	13	208	250	28	7	8
Jönköping	13	138	138	17	10	10
Kronoberg	8	107	164	6	0	0
Kalmar	12	125	161	35	12	19
Gotland	1	0	0	0	0	0
Blekinge	5	58	84	8	7	10
Skåne	33	166	224	26	7	9
Halland	6	127	146	20	7	8
Västra Götaland	49	610	849	84	40	58
Värmland	16	126	126	22	12	12
Örebro	12	53	74	14	5	5
Västmanland	10	51	77	4	3	0
Dalarna	15	371	457	48	9	11
Gävleborg	10	286	327	5	4	4
Västernorrland	7	198	239	7	5	5
Jämtland ¹⁰	8	120	150	9	3	3
Västerbotten	15	215	259	16	9	9
Norrbotten	14	227	276	56	24	25
Totalt Sverige	290	4 216	5 465	595	225	291

⁹ Dessa beslut om avslag behöver kommunen inte skicka till länsstyrelsen.

¹⁰ Det överprövade ärendet i en kommun är ej beslutat ännu. Det blir förmodligen upphävt i del. 3 av de överprövade ärendena i en annan kommun är ännu ej beslutade. De kommer förmodligen att upphävas.

Tabell 2K. Åtgärder för dispens.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits enligt 7 kap. 18 b § MB. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/Tillbyggnad	Bostads-hus inkl. fritidshus	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/Hotell	Brygga/ Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båt-hus	Friluftsanordningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm ¹¹	26	417	134	44	198	133	11	13	18	178	1 146
Uppsala	8	55	23	0	9	28	3	0	9	39	166
Södermanland	9	67	34	2	21	16	0	6	4	2	152
Östergötland	13	88	53	2	37	31	7	5	8	19	250
Jönköping	13	37	58	2	6	9	1	1	4	20	138
Kronoberg	8	39	34	23	10	18	2	3	3	32	164
Kalmar	12	47	34	2	8	46	1	7	1	15	161
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	35	20	2	7	9	1	1	2	7	84
Skåne	33	56	22	11	3	44	3	20	14	51	224
Halland	6	31	49	1	1	33	0	2	6	23	146
Västra Götaland	49	370	141	3	60	96	25	11	21	122	849
Värmland	16	43	48	10	4	13	1	1	1	5	126
Örebro	12	24	11	0	11	8	0	1	4	15	74
Västmanland	10	25	11	0	10	15	1	2	1	12	77
Dalarna	15	205	78	7	39	58	16	5	9	40	457
Gävleborg	10	114	66	2	45	51	8	12	5	24	327
Västernorrland	7	60	51	10	16	38	11	7	9	37	239
Jämtland	8	52	39	8	14	18	11	1	1	6	150
Västerbotten	15	87	75	4	20	41	9	12	3	8	259
Norrbotten	14	86	96	2	2	53	6	8	1	22	276
Totalt Sverige	290	1 938	1 077	135	521	758	117	118	124	677	5 465

¹¹ Kolumn "Transformatorstation, etc." inkluderar även i förekommande fall pumphus, teknikbod, el, VA, enskilda avlopp, optokabel, jordvärme, sjövärme samt sjökabel o liknande, enligt tidigare instruktion. Gäller för samtliga kommuner. Kolumn "Anläggning Turism, etc." inkluderar på samma sätt även kommersiella, kommunala och "ideella" byggnader, konferens, servicebyggnader, affärer, klubbstugor, omklädningsrum, panncentral, reningsverk, vattenverk, m.m.

Tabell 3-4K. Antalet dispenser per län¹² för nyetablering av bostadshus, (permanentboende och fritidsboende). Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor
Stockholm	26	52	74
Uppsala	8	2	3
Södermanland	9	19	9
Östergötland	13	17	16
Jönköping	13	26	3
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	28	6
Gotland	1	0	0
Blekinge	5	12	5
Skåne	33	12	3
Halland	6	5	1
Västra Götaland	49	37	13
Värmland	16	21	1
Örebro	12	4	7
Västmanland	10	2	3
Dalarna ¹³	15	28	32
Gävleborg	10	29	35
Västernorrland	7	30	16
Jämtland	8	23	10
Västerbotten	15	37	9
Norrbottnen	14	39	0
Totalt Sverige	290	423	246

¹² Enligt 7 kap. 18 b § MB

¹³ 4 dispenser upphävda, 6 prövas

Tabell 5K. Skäl för dispens¹⁴

Skäl för beviljade dispenser samt redovisning av antalet inventeringar. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Särskild inventering antal
Stockholm	26	700	21	152	39	208	9	0	1129	0
Uppsala	8	100	6	25	0	34	0	1	166	?
Södermanland	9	107	2	22	1	20	0	0	152	2
Östergötland	13	183	8	17	4	30	3	5	250	3
Jönköping	13	89	9	7	3	12	0	17	137	0
Kronoberg	8	63	3	8	7	26	1	56	164	0
Kalmar	12	82	16	9	13	41	0	0	161	0
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	50	7	9	5	10	0	3	84	1
Skåne	33	82	17	13	22	85	5	0	224	80
Halland	6	88	7	3	11	36	1	0	146	0
Västra Götaland	49	514	42	82	31	163	3	14	849	0
Värmland	16	82	8	4	2	17	0	13	126	0
Örebro	12	38	0	9	9	18	0	0	74	0
Västmanland	10	48	0	15	3	11	0	0	77	0
Dalarna	15	271	26	81	11	47	6	14	456	?
Gävleborg	10	182	16	56	4	68	0	1	327	?
Västernorrland	7	123	13	28	36	29	1	9	239	0
Jämtland	8	87	4	31	5	6	0	17	150	?
Västerbotten	15	151	23	23	9	35	0	18	259	0
Norrbotten	14	211	20	7	10	16	2	10	276	0
Totalt Sverige	290	3 251	248	601	225	912	31	178	5 446	86

¹⁴ Enligt 7 kap. 18 c-d § § MB.

Tabell 6K. Upphävande av dispens för åtgärd.

Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits och som länsstyrelsen sedan har upphävt¹⁵ per län. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/Tillbyggnad	Bostadshus inkl. fritidshus	Anläggning Turism/Camping/ Stugor/Hotell	Brygga/Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftsanordningar	Väg/Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	10	24	0	9	0	0	0	0	10	53
Uppsala	8	1	1	0	0	0	0	0	0	6	8
Södermanland	9	5	18	1	10	0	0	2	0	0	36
Östergötland	13	4	1	0	2	0	0	0	0	1	8
Jönköping	13	4	4	0	0	0	0	0	0	2	10
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	5	10	0	2	0	0	0	1	1	19
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	6	1	0	2	0	0	0	0	0	9
Skåne	33	1	4	0	0	0	0	0	0	3	8
Halland	6	2	2	0	0	0	0	1	0	3	8
Västra Götaland	49	11	27	1	9	2	1	0	0	7	58
Värmland	16	1	5	0	2	0	0	1	0	3	12
Örebro	12	2	2	0	0	0	0	0	0	1	5
Västmanland	10	0	0	0	0	2	0	0	0	1	3
Dalarna	15	4	3	1	1	1	0	0	0	1	11
Gävleborg	10	0	3	0	1	0	0	1	1	0	6
Västernorrland	7	0	6	0	0	0	0	0	0	0	6
Jämtland	8	1	1	0	0	0	0	0	0	1	3
Västerbotten	15	2	7	0	0	0	0	0	0	0	9
Norrbotten	14	2	15	0	0	3	1	0	0	3	24
Totalt Sverige	290	61	134	3	38	8	2	5	2	43	296

¹⁵ enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB

Tabell 7K. Skäl för de åtgärder för vilka dispens upphävts.

Angivna skäl av kommunen enligt 7 kap. 18 c § p 1 – 6 MB och 7 kap. 18 d § MB för de åtgärder för vilka dispens medgivits och som länsstyrelsen sedan upphävt enligt 19 kap. 3 b § 3 st MB per kommun. Om ett beslut innehöll upphävande av flera åtgärder angavs samtliga åtgärder i tabellen. Enbart det huvudsakliga skälet per åtgärd har angetts.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	34	9	4	0	1	0	0	48
Uppsala	8	3	4	1	0	0	0	0	8
Södermanland	9	25	0	9	0	2	0	0	36
Östergötland	13	5	0	0	1	0	0	2	8
Jönköping	13	5	2	0	0	0	0	3	10
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	7	6	4	2	0	0	0	19
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	7	0	2	0	0	0	0	9
Skåne	33	8	0	0	0	0	0	0	8
Halland	6	6	0	0	1	1	0	0	8
Västra Götaland	49	32	9	12	0	3	0	2	58
Värmland	16	7	1	1	0	1	0	2	12
Örebro	12	4	0	0	1	0	0	0	5
Västmanland	10	3	0	0	0	0	0	0	3
Dalarna	15	3	5	2	0	1	0	0	11
Gävleborg	10	3	0	3	0	0	0	0	6
Västernorrland	7	4	2	0	0	0	0	0	6
Jämtland	8	3	0	0	0	0	0	0	3
Västerbotten	15	6	0	2	0	0	0	1	9
Norrbottn	14	21	2	0	1	0	0	0	24
Totalt Sverige	290	186	40	40	6	9	0	10	291

Tabell 8K. Överklagade beslut om avslag.

Antal överklagade beslut där kommunen avslagit ansökan om dispens från strandskyddet för en eller flera åtgärder och antal beslut där länsstyrelsen efter överklagande ändrat kommunens beslut och beviljat dispens (här avses alla ändringar, dvs. även ändringar av t.ex. tomtplats), per län. I sista kolumnen anges antalet överklaganden till mark- och miljödomstolen (MMD) av länsstyrelsens beslut som andra instans, alltså både efter länsstyrelsens prövning av överklagande och efter länsstyrelsens upphävande enligt 19 kap. 3b § 3 st MB.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen	Antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen	Antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till MMD
Stockholm	26	100	15	77
Uppsala	8	6	0	1
Södermanland	9	6	2	4
Östergötland	13	7	1	6
Jönköping	13	3	1	6
Kronoberg	8	3	1	1
Kalmar	12	7	2	2
Gotland	1	0	0	0
Blekinge	5	2	0	1
Skåne	33	5	0	6
Halland	6	5	0	6
Västra Götaland	49	20	5	37
Värmland	16	0	0	0
Örebro	12	0	0	1
Västmanland	10	0	0	0
Dalarna	15	8	1	10
Gävleborg	10	9	1	3
Västernorrland	7	4	1	3
Jämtland	8	4	1	1
Västerbotten	15	1	0	5
Norrbotten	14	1	0	9
Totalt Sverige	290	191	31	179

Tabell 9K. Antal tillsynsbeslut dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/ tillbyggnad varav överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus varav överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell varav överklagade	Brygga/ Pir varav överklagade	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc. varav överklagade	Båthus varav överklagade	Friluftsanordningar varav överklagade	Väg/ Bro varav överklagade	Annat varav överklagade	Totalt antal beslut varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats										
Stockholm	26	13	8	5	3	0	0	29	18	2	1	1	0	0	0	5	3	29	11	84	44
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2	1	5	2
Jönköping	13	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kalmar	12	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	0	9
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	6	2	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	15	8
Skåne	33	3	0	3	1	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	3	0	19	1	34	2
Halland	6	?	0	?	0	?	3	?	1	?	0	?	0	?	2	?	0	?	1	?	7
Västra Götaland	49	8	4	2	1	1	1	24	7	0	0	1	0	3	0	2	2	41	16	82	31
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Komplementbyggnad/ tillbyggnad varav överklagade	Bostadshus inkl. fritidshus varav överklagade	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell varav överklagade	Brygga/ Pir varav överklagade	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc. varav överklagade	Båthus varav överklagade	Friluftsanordningar varav överklagade	Väg/ Bro varav överklagade	Annat varav överklagade	Totalt antal beslut varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats										
Dalarna	15	0	3	1	1	0	0	0	0	3	1	8	3								
Gävleborg	10	?	?	0	?	0	?	0	?	?	0	?	1								
Västernorrland	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0								
Jämtland	8	8	18	0	1	0	4	0	1	5	0	43	0								
Västerbotten	15	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	2	2								
Norrbottnen	14	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	4	1								
Totalt Sverige	290	45	14	35	7	5	4	67	33	10	1	7	0	3	2	12	5	111	39	286	113

Relevanta bestämmelser i miljöbalken

Miljöbalken (1998:808)

7 kap. 15 § MB

Inom ett strandskyddsområde får inte

1. nya byggnader uppföras,
2. byggnader eller byggnaders användning ändras eller andra anläggningar eller anordningar utföras, om det hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt,
3. grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten utföras för byggnader, anläggningar eller anordningar som avses i 1 och 2, eller
4. åtgärder vidtas som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter. (Lag 2009:532)

7 kap. 18 § MB

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet besluta att upphäva strandskyddet i ett område, om

1. det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften, eller
2. strandskyddet gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten, eller
3. området enligt plan- och bygglagen (2010:900) avses att omfattas av en detaljplan och
  - a) behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller
  - b) skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Ett upphävande enligt första stycket 2 får göras endast om sjöns vattenyta har en storlek som uppgår till omkring en hektar eller mindre eller om vattendragets bredd är omkring två meter eller smalare. Ett upphävande enligt första stycket 3 får göras endast om det finns särskilda skäl och intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Bestämmelser om kommunens möjligheter att upphäva strandskyddet genom en bestämmelse i en detaljplan finns i 4 kap. 17 § plan- och bygglagen. Lag (2014:892)

7 kap. 18 a § MB

Länsstyrelsen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser

1. byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller

2. ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i detta kapitel än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. (Lag 2011:392)

7 kap. 18 b § MB

Kommunen får i det enskilda fallet ge dispens från förbuden i 15 §, om det finns särskilda skäl och dispensen avser något annat än det som anges i 18 a § 1 och 2. (Lag 2009:532)

7 kap. 18 c § MB

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse. (Lag 2009:532)

7 kap. 18 d § MB

Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus med tillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. (Lag 2009:532)

19 kap. 3 b § (3 st) MB

Länsstyrelsen ska pröva en kommuns beslut att ge dispens från bestämmelserna i 7 kap. 15 §, om det finns skäl att anta att

1. det inte finns förutsättningar för dispens, eller
2. en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet.

Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till länsstyrelsen ta ställning till om det finns något sådant prövningsskäl som anges i första stycket och besluta i frågan om en prövning ska ske eller inte. Länsstyrelsens beslut får inte överklagas.

Länsstyrelsen ska upphäva dispensbeslutet, om det inte finns förutsättningar för dispens. (Lag 2009:532)